

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS

Voor de Sted. 1/2

Franco per post. 1/4.

(Verschijnende driemaal ter week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

A. A. VIERTEN TIEN

151 centes de regal

behalve 35 centes negl.

DE AANSTAANDE VERGADERING DER PROVINCIALE STATEN VAN NOORD-BRABAND.

De Gouverneur van Noord-Brabant heeft, daartoe door den Koning gemachtigd, de op reces gescheiden provinciale staten-vergadering van Noord-Brabant, tegen den 8 Augustus zaamgeroepen. De zitting zal belangrijk wezen.

Er zijn vooreerst nog verscheidene project-verbeteringen van middelen van verkeer in onderhandeling, waarvan sommige voor de provincie zeer gewichtige gevolgen hebben kunnen. Wij behoeven slechts dat van *Waalwijk op Tilburg* te vermelden, hetwelk een begin is van een plan, waardoor *Waalwijk* het middenpunt der provincie kan worden, in de communicatie van Holland met België en Frankrijk.

Ten tweede zal er een lid voor de gedeputeerde staten moeten worden gekozen. De heer Notaris BIRVOET, welken ongevraagd, cervol die betrekking door de Staten van Noord-Brabant was aangeboden, zal voor dezelve bedanken; dewijl het ministerie niet heeft kunnen goedvinden dispensatie te verleenen op een artikel, dat *alleen door koninklijk besluit*, buiten voorkennis der Staten, in het reglement der staten van Noord-Brabant is ingevoerd, terwijl daarenboven datzelfde reglement, na de verandering der grondwet in 1840, opgehouden heeft, deel der grondwet uittemaken, en geworden is, wat het vroeger was, een bij koninklijk besluit goedgekeurd reglement.

Ten gevolge der bepaling, welke voorschrijft de gedeputeerde staten, naar eenen vasten rooster, uit bepaalde standen te nemen, zal het moeilijk zijn, die vacature aan te vullen, omdat er zich niemand voordoeft, welke geschikt is, om de betrekking te kunnen aannemen.

Ziedaar dan de staten van Noord-Brabant, door hun eigen reglement gebonden, in de onmogelijkheid gebracht, om voor het gedeputeerde bestuur iemand te benoemen, die geschikt is, en, zonder dispensatie, de betrekking aanvaarden kan of wil.

Eindelijk er moet worden aangevuld de vacature door het overlijden van den heer van TUIJL VAN SEROOSKERKEN, ontstaan in de vertegenwoordiging van Noord-Brabant, bij de Staten-generaal. Die keus vervalt vooral de belangstelling, niet alleen van Noord-

Brabant, maar van Nederland. Wij hopen dat de staten der provincie, aan dezelve het gewigt zullen hechten, welke zij in de tegenwoordige omstandigheden, meer dan ooit bezit.

De financiële ongelegenheden, waaronder het land gebukt gaat, gepaard aan het met den dag af meer en meer aangroeiend mistrouwen tegen de regering, maken het noodzakelijk, dat de keus, valle op iemand, die bij uitgebreide kennis, geschiktheid heeft, om in de vraagpunten van den dag een helder oog te werpen, en daarover licht te verspreiden, en die daarbij onafhankelijkheid genoeg bezit, om zich niet te laten medelepen door den onberaden invloed diergenen, welke, na onder het bestuur van Willem I, het land ten verderf geweest te zijn, door een onbepaald en blind vertrouwen in de toenmaals grondwet verkrachtende regering, nu nezzelnde kwaad dreigen aanterigten door een even onbepaald en blind mistrouwen tegen de huidige betere geziede regering van Willem II.

Wij willen geen blind vertrouwen in geene welkdanige regering ook, zelfs in dezulke niet, welke de meest doorslaande bewijzen zouden hebben gegeven van wijze, praktische, constitutioneel gezinde staatkennis. Blind vertrouwen is *per se* verderfelijk. Maar wij willen ook geen blind wantrouwen; want dit leidt tot dezelfde resultaten. Daarom willen wij iemand, die zelfstandigheid genoeg bezit, om zich niet in den naast-stroom der driften onvoorwaardelijk te laten opnemen. En daartoe behoort zelfs veel zelfstandigheid.

Wij vernemen, dat een naer arrondissementen, hetwelk zich niet in 's lands vergadering vertegenwoordigt, aanspraak maakt, dat een kandidaat uit deszelfs midden genomen wordt. Wij huldigen het beginsel niet. Maar dewijl het nu toch eenmaal in de grondwet is uitgedrukt, dat de leden der staten-generaal, zooveel mogelijk uit alle dorden der provincie moeten genomen worden, zoo is die vordering van dat arrondissement allezins grondwettig, bijaldien hetzelfde kandidaten oplevert, welke minstens met die van anderen gelijk staan. Wij gelooven in staat te zijn te kunnen verzoeken, dat zich daar, zoowel als elders personen opdoen, welke zich door kunde en onafhankelijkheid van karakter onderscheiden. Wij willen in geene bijzonderheden treden; want wij twijfelen er niet aan, of de pro-

vinciale staten zullen zelve weten te waarden, wat in de gegeven omstandigheden, de algemeene zaak des vaderlands het meest heilzaam zijn zal.

Wij hopen, dat men zich omtrent de uit te brengen keus vooraf verstaan zal. Dat men elkander spreke. Dat men zich wachte in eene zaak van algemeen belang, door bevoorzigten, onopzigtigheid te veroorzaken. Men werpe zijne stem niet verloren. Waar toe zulke? *Ves unsta fortior*. Hoe meer stemmen eenlid op zich vereenigt, hoe meer zulks getuigt dat de geest der staten één is.

En het is vooral in deze oogenblikken van belang, dat men zich aansluit, dat men door samenwerking den geest der provincie blijve doen kennen. Dit is onmogelijk, indien men zich vooraf niet spreekt; en ook zonder dit moet het gebeten, dat het resultaat der keus, niet alleen heilzaam noemen zal.

De uit te brengen stem, zij niet die van gunst, noch van partijschap; dezelve zij het resultaat, van ware vaderlandslievende begrippen, met het oog op de donkere toekomst gevestigd, welke Nederland te gemoet gaat. Dit wenschen wij, dit hopen wij, en wij zullen het zeggen, dit wachten wij van Noord-Brabands Staten. Moge de uitkomst onze verwachting niet te leus stellen!

RUSLAND.

PETERSBURG, den 18 Julij. Z. M. heeft, op voordragt van het comité der ministers, bevolen, dat alle personen, die herhaaldelijk als zakkenrollers zijn betrapt, ter onthefing van de gemeenten hun verblijf, oogenblikkelijk bij den soldatenstand zullen worden ingelijfd. Voorwaar zeer vereerend voor dien stand!

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 27 Julij. De Fransche gezant te Berlijn, de graaf Bresson, bevindt zich op dit oogenblik te Parijs, hoofdzakelijk met het doel om met den heer Guizot te raadplegen over het sluiten van den handelstraktaat tusschen Frankrijk en de Staten van het Duitsehe tolverbond.

De uit alle gedeelten des rijks ontvangen komende gunstige berigten wegens eene te verwachten buitengewoon ruimen oogst, hebben de prijzen van alle graanborden, zoowel hier in de Noordzee als op alle markten der monarchie, in de laatste maanden dalen; de eigenaars van groote hoeveelheden haasten zich thans om dezelve te gelde te brengen. Uit Petersburg vernemen men, dat de Keizer in den herfst naar deze hoofdstad zal komen, en de manneurens lijponen; men hecht veel belang aan dit bezoek en meent hetzelve als een teken te beschouwen.

eener minnlijke toewijding, als een gunstig teeken voor de ontwikkeling eener meer vriendschappelijke verhouding, en mogen aanmerken. De Keizer zal vermoedelijk reeds in de eerste dagen van Augustus de reis over Warschau herwaarts ondernemen. Hij zal de Keizerin en een der zeebaden te Badiol of Salsburg bezoeken.

Uit Weimar schrijft men, dat het Groothertoglijk Hof, van den 18 tot den 22 dezer, deszelfs verblijf op het lustslot Belvedere had gehouden, alwaar ook de Hertog Bernhard met zijnen oudsten zoon, prins Eduard, uit Weimar ten bezoeken was aangekomen. De Hertog Bernhard begeleidde den 22 den Groothertog tot Jena, en reisde van daar te voet naar het Thüringerwald. H. Dezelve houdt zich thans veel met de studie der mineralogie onledig even als tenmaal zijn vader de Groothertog Karel August, die zoo zeer de natuurkundige wetenschappen toegewijd was, en doof wiens bijzondere zorgvuldigheid het mineralogische kabinet in Jena ontstaan is, eene verzameling, die, met opzigt tot keurigheid en omvang, tot de aanzienlijkste dergelijke kunstschole in Duitschland behoort.

ENGLAND.

Men schrijft uit Buenos-Ayres, dat men de Jesuiten van daar verjaagd heeft. Men haalt twee beweegredenen aan, welke den gouverneur Rosas geschoot hebben dien geweldadigen maatregel te nemen. De eerste reden is, dat de Jesuiten geweigerd hebben het portret des gouverneurs op het altaar hunner kerk te plaatsen, gelijk andere religieuze ordens gedaan hadden. De andere reden, dat zij geweigerd hadden in hunne kerk twee religieusen van eene andere orde toe te laten, om daar de dienst gezamenlijk mede te verrigten. De heer Rosas heeft hen doen aanzeggen het grondgebied der republiek te verlaten. Zij hebben zich geyolgelyk ten getale van 16 ingescheept naar Monti-Videa, van waar zij zich voorstelden naar Brazilia te begeven.

SPANJE.

De generaal Narvaez, benoemd tot kapiteingeneraal van Madrid en van Niouw Castilie, legt de heer gewoonlijk kenschetsende geestkracht en werkzaamheid in ruimer mate aan den dag, doch neemt tevens eene prijzenswaardige gematigdheid en ydragzaamheid in acht, met opzigt tot al het te Madrid voorgevallene voor de overgave van die stad. Aan den Brigadier Lemmery, gouverneur van Madrid, die het voorstel gedaan had om de drie kruidmagazijnen in de lucht te doen springen, zijn paspoorten naar Frankrijk uitgereikt, even als aan den Generaal Seoane, die wellicht niet zonder gevaar in Spanje zou kunnen blijven. Aan de generaals Ferraz, Priarte, Enna en Chacon, tot de partij van Espartero behoorende, is het verblijf te Madrid toegestaan, terwijl eindelijk aan den generaal Zurbaro vergund is, naar Andalusië te vertrekken, ten einde zich bij den gewonen Regent te voegen.

De Telegraaf heeft heden niets nieuws medegedeeld. De dagbladen en correspondentie van Madrid deelen het volgende onder dagteekening van 25 Julij mede:

De ministers welke tegenwoordig te Madrid zijn, en het provisioneel gouterneement uitmakend zijn Lopez, voor de justitie en het presidentschap van den raad, Caballero voor de binnenlandsche zaken, Serrano voor dat van oorlog, en Agallon voor de marine. De ministers van het eerste kabinet Lopez die ontbreken, zijn: de Heeren Agallon voor de binnenlandsche zaken, en Frias voor de marine. Ook sprak men van den Markies de Godoy voor het ministerie van binnenlandsche zaken.

De Heer Arzobispo, voogd der Koningin, en marquis Riva, sprintsant van het paleis, hadden heden de koninklijke nog niet ingediend.

De vier tegenwoordige ministers zijn door een nieuw besluit weder hersteld. De generaal Serrano heeft in huidegheid van minister van het provisioneel gouterneement de benoeming

van den Heer Lopez overleden, en deze heeft de andere getoekend. De besluiten zijn in dezen vorm opgemaakt:

H. M. de Koningin Isabella II. en in haren naam het gouterneement der natio heeft besloten de nationale garde te ontbinden en te ontwerpen naar ons spoedig bevel te zijn, want men bevel, geteekend door den Heer Caballero, benoemd den Heer Cortina, tot Inspecteur-Generaal der nationale militia, om zich zonder angst bezigt te houden met die der hoofdstad te organiseren, welke, zegt het besluit, eene der voornaamste waarborgen van de vrijheid en van de openbare orde moet zijn.

De ontwerpen der militia heeft zonder eenige moeilijkheid plaats gehad.

De Heer Mendizabat heeft zijne toevlugt tot de engelsche ambassade genomen. De generaal Seoane heeft de vrijheid verkregen naar Madrid terug te keeren.

Men wist den 24 te Madrid dat van Halen den 20 zijn vuur tegen Sevilla begonnen had. Eene zending-divisie is georganiseerd om zich naar Andalusië te begeven, onder bevel van den marschalk Massaredo.

FRANKRIJK

PARIS 31 Julij. Gisteren avond is de Koninklijke Familie op het kasteel van Neuilly aangekomen, alwaar de Prins van Joinville aan zijne jeugdige Gemalin al de Ministers en een groot aantal andere hooge ambtenaren heeft voorgesteld. Men wil dat het bevelschrift, waarbij de Prins van Joinville tot oppreadmiraal benoemd wordt, binnen weinige dagen publiek gemaakt zal worden.

Te Marseille zijn tijdingen uit Oost-Indië en China ontvangen. Scinde en Kurachee bleven voortdurend rustig, maar in het kamp van Hyderabad werden grote verwoestingen door ziekten aangerigt. Dost Mohamed was zonder hindernis te Kابل aangekomen. Het bevestigd zich dat sir H. Pottinger naar het noorden van China ver-

uit de maandelijke rapporten van de officieren der genie, belast met de werkzaamheden aan de fortificatie werken van Parijs blijkt, dat de helft der bastions in het aantstaande voorjaar met geschut zullen kunnen worden voorzien en dat het stelsel van verdediging als dan nog wel niet zoo verre zal gevorderd zijn om Parijs tegen eenen aanval van buiten te beschermen, maar wel om de hoofdstad zelve op vijf punten te gelijk in bedwang te houden.

Gisteren was de dag, welke bestemd was, om koninklijk indachtig te zijn aan de Julij-revolutie, van welke men thans den dertienenden verjaardag viert. Begrijp in de kerk van St. Paulus in welke eene plegtige lijdienst was bevolen geworden, heeft men, zoo het schijnt, in de verdere hoofd- of parochiale kerken van Parijs, daaraan geen twihs, of niet dan terloops herdacht, en van geene dezer kerken is, zoo als anders gewoonlijk geschiedt, de ingang met zwart behangen geworden.

In den avond hebben zich eenige honderden jonge lieden, naar het liet aanzien, tot de studerende jeugd behoorende, naar de kolon begaven. Deze vereeniging is spoedig aangegroeid zoodat men het aantal personen, welke zich rondom de zuil geschaard had, op 5 a 6000 begrootte. De jonge lieden hebben den Marscheus hen tusschen aangeheven, doch onmiddelijk daarop zijn onderscheidene afdeelingen van de gemeente-troepen, tot te voet als te paard, aangerukt, en hebben deze de aanwezigen voor dat nog het lied was uitgezongen, uit een doen gaan. Men heeft geen tegenstand geboden, en desniettegenstaande zijn ettelijke jonge lieden in verzekerde bewaking gesteld. De plaats is gedurende den verderen avond door de militairen bezet gebleven.

Het bombardement van Sevilla geeft den National aanleiding tot de volgende opmerkingen: Madrid, gedurende drie weken in eene ongeloo-

selijke werkloosheid te zijn gebleven, na op elken voet breedte zich den grond te hebben zien ontvalen, zich door de troepen te hebben zien verlaten, Saragossa zijne poorten te hebben zien openen, Seoane verlaten, overgelaten, Madrid onderworpen, en ov' groote moedigheid van het sehier-eine heilige van een nieuw gouterneement erkennende, uitwaakt Espartero uit zijnen slaap, verlaat hij Andalusië, en komt hij Sevilla bombarderen! Het was dan niet genoeg, Barcelona te hebben plat geschoten! Bij dien wapenroem, die echter nog niet verlaten was moest eene nieuwe wapenroem gevoegd worden. Het bombardement van Barcelona was eene daad van barbaarschheid, onstaatkundig en verfoeijelijk in alle opzichten.

Maar wat zal men zeggen van dat van Sevilla? Wat ter wereld, kan woester en tevens dolzinniger ongerijmd zijn? Tegenover Barcelona kon althans de regent beweren, dat hij het gezag en de magt van het centrale gouterneement verdedigde, en dat hij een vreeslijk zwaren slag toebraagt, om den burgerkrijg te beletten te ontstannen en op te groejen. Maar wat komt hij, daarentegen, thans verdedigen? Waartoe deze gewelddaad in de uiterste ure? Waaron muren aan te vallen, als men de mannen, die zich in opstand stelden, niet van aangezicht tot aangezicht heeft kunnen tegen treden? Wolke nootzakelijkheid bestond er, om bloed te vergieten? om gebouwen in puin te werpen? Espartero zal niet voor een lafaard hebben willen doorgaan, hij zal niet, als eene vrouw, hebben willen vlugjen, zonder slag te loveren. Dit gevoel begrijpen wij, maar dan moest hij tegen Madrid oprukken, eene vijandelijke armee in het aangezicht gaan sien; de gemoederen van het krijgsvolk opwekken, door zich aan deszelfs spits te vertoonen, en tot hen, die zijn regentschap eischten, met fierheid toeroepen: kom het halen!

Er gaat te Nancy eene procedure aanvangen, op de tweede plaats welke door geheel Frankrijk sensatie verwekken zal. Pater Lacordaire van de Dominikanen, had voor eenigen tijd, in het collegie der Universiteit te Nancy, bij eene aandoenlijke plegtigheid, op de uitnodiging van den aanvoezer der collegie, gepredikt. Op die redevoering, waarbij vele professoren, en zelfs de directeur tegenwoordig was, wist niemand iets af te keeren, toen eenen geruimen tijd daarna in den Patriote de la Meurthe een anoniem artikel verscheen, waarbij de pater lasterlijk van de zwaarste misdadig predicatie beschuldigd werd. Tevens werd den aanvoezer van het collegie door den rector der academie verboden den pater Lacordaire in het Instituut zelfs in zijne kamer, als vriend toegang te verleen. De pater beklagde zich daarover, vooral omdat de Patriote de la Meurthe gemeld verbod als een onwettig ongef, dat P. Lacordaire zich in zijne predicatie grovelijk zoude hebben misgripen. Hij verzocht eene explicatie over het verbod, en daar door den laster van den Patriote van zich te kunnen afweeren. De rector heeft geen woord over het geval willen slegen, zodat het publiek den pater aan het hem toegehoorde schuldig boordeelt. De heer de Lacordaire heeft zich, zelve derhalve verplicht geacht den Patriote de la Meurthe voor de rechtbank te dagen, ten einde zich over de aan den pater aangewreven laster te rechtvaardigen. Geheel de geestelijkheid van Nancy heeft met graagte dit besluit gezien, omdat hetzelfde het eenigste middel is, om de kwaadwillige lastertaal der vijanden der godsdienst te breiden.

BELGIË

Het hof van assisen te Antwerpen heeft heden een aanmaning gemaakt met de behandeling der zaak van Janssens en medegeltigen, die door het hof van assisen van Zuid-Brabant, ter zake van diefstal met verzwarende omstandigheden, veroordeeld zijn, niettegenstaande drie andere personen vroeger, ter zelfder zake, door hetzelfde hof tot de doodstraf waren veroordeeld. Het hof van assisen had al da fernorden naar het hof van assisen te Antwerpen gezonden. De president des Konings heeft bereids het woord gezegd

our den stand van het geding bloot te leggen. Hij heeft het wel doen uitkomen, dat de gezworenen hier geene schuldigen en veroordeelden behooren te zien, doch dat het hun pligt is, thans te onderzoeken, wie de ware schuldigen of onschuldigen zijn. Tot dat einde zijn er tachtig getuigen gedagvaard. Met belangstelling wordt de uitslag van dit rechtsgeding te gemoet gezien, hetwelk onderscheidene dagen zal duren.

-- Laatstleden zondag is de spoorweg van Braine-le-Comte naar Charleroy en Namen plegtig ingewijd, in tegenwoordigheid van den Koning en de Koningin der Belgen. Eerstgenoemde heeft vervolgens, op het stadhuis te Namen, aan een maaltijd van honderd en vier couverts deelgenomen, en later is van stads wege een bal in de zaal van den schouwburg gegeven, op hetwelk HH. MM. beide verschenen zijn. Indien het weder opgehelderd ware, zou ook een groot vuurwerk afgestoken zijn geworden. De Koning en de Koningin, benevens de pauselijke Nuntius en de overige leden van het Corps Diplomatiek, welke deel aan den togt genomen hadden, zijn eergisteren avond te Brussel wedergekeerd.

NEDERLAND,

's HERTOGENBOSCH 2. Augustus. Den 31 Julij H. had te St. Michiels-Gestel plaats, de jaarlijksche algemeene vergadering van deelgenooten der Maatschappij tot Invoering der Zijdeteelt in Noord-Brabant.

In dezelve is door het bestuur rekening en verantwoording gedaan over het afgelopen boekjaar en verslag gegeven van het verrigte en van den staat der kweekerijen, enz.

Uit dit verslag, hetwelk zoowel als de verantwoording, de goedkeuring van af de tegenwoordige leden heeft mogen wegdragen, kan het beste beoordeeld worden, de toestand en de vooruitzichten der Maatschappij, terwijl de kweekerijen en plantagen welke reeds eene aanzienlijke waarde hebben en welke niet regt de verwondering en voldoening der bezigtigers hebben opgewekt, benevens de zijdeproducten, daar zijn om ten bewijze te strekken, wat de zaak der zijdeteelt is, kan en zal worden bij behoorlijke medewerking en uitbreiding, zoo als dit alles in het verslag (hetwelk wij later in ons blad hopen op te nemen) in het breed is ontwikkeld.

In deze vergadering is den ingevolge Art. 14 der statuten afredende Commissaris, zijnde het lot gevallen op Jhr. Mr. H. B. Murtius, Voorzitter van het Bestuur, weder met eenparige stemmen ingekozen, terwijl in plaats van den heer C. de Loecker, welke voor zijne betrekking als Commissaris bedankt had, is ingekozen Jhr. de Jonge van Zwijnsbergen, te Helvoirt, en ter vervanging van Baron van Teyl van Serooskerken, overleden als Notabele, is benoemd den heer Dudok Bouquet, te Zalt-Bommel.

-- Heden wordt alhier de verjaardag van Z. K. H. prins Alexander der Nederlanden op de gebruikelijke wijze gevierd.

-- De Minister van Financien berigt hiernede, dat aan deszelfs departement, door Jhr. Mr. P. B. J. Vegelin van Claerbergen, gewezen lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ter goedkeuring is gedaan van de ten behoeve van Z. H. W. G. afgegevene assignatien ten laste van 's Rijks schatkist, wegens verblijfkosten, over de maanden December, Januarij, Februarij, Maart, April en Mei H., ten gezamenlijken bedrage van f1250; van het genot van welke verblijfkosten Z. H. W. G. heeft afgezien, als de vergaderingen van H. H. Ed. Mogenden gedurende dat tijdvak niet hebbe bijgewoond.

's GRAVENHAGE, 27 Julij 1843.

De Minister voornoemd.

VAN DER HELM.

's GRAVENHAGE 31 Julij. Volgens alhier vrij algemeen verspreide geruchten, wil men weten, dat de heer Copès van Bassel zijn ontslag als lid van den Raad van State aan den Koning zou hebben aangeboden, en dat zelfs door Z. K. den

Koning zou zijn aangenomen. De heer van Hasselt was president der onlangs ontbonden commissie te Antwerpen.

-- Men verneemt dat het Departement van Oorlog, met wijziging van vroegere en ten desen opzichte bestaande verordeningen, heeft bevolen, dat de jaarlijksche inspectien door de generaals, commanderende de verschillende divisien infanterie, zich voor dit jaar slechts tot die corpsen zullen bepalen, welke vroeger niet tot hunne divisie behoorden, als hebbende deelgenomen in de garnizoens-verwisseling die in Mei laatstleden heeft plaats gegrepen.

-- Ter gelegenheid van de thans plaats hebbende uitgifte der schatkistbiljetten, waarvan de creatie is geautoriseerd bij de wet van 19 Junij 1843, en die ten deele reeds dadlijk tegen een bestemd tijdstip opgezegt en als zodanig op den rug gestempeld zijn, zijn de subscreevan der belastingen ter voldoening aan een missive van Z. Exc. den Minister van Financien van 5 Julij jongste leden, uitgenoodigd, om goede schatkistbiljetten in betaling aan te nemen, welke den stempel dragen van tegen eenen bepaalden tijd te zijn opgezegt.

-- Aan Z. Exc. den Minister van Financien is de vraag gedaan, of het zogenaamde extract d'absynthe voor de berekening van den accijns moet worden beschouwd als buitenlandsch gedistilleerd, dan wel als buitenlandsch likeur. Uit aanmerking, dat voor de berekening van den accijns als likeur wordt beschouwd zodanig gedistilleerd, hetwelk door de zich daarin bevindende vreemde bestanddeelen, onvatbaar is om met den vochtweger te worden gewogen, en dat het evengenoemde extract d'absynthe behoort onder de dranken waarvan de sterkte door weging kan worden bepaald, heeft gem. Minister bij resolutie van den 4 dezer verklaard, dat het extract d'absynthe bij invoer moet worden beschouwd als buitenlandsch gedistilleerd.

-- Uit Leyden schrijft men dat Z. K. H. de Erfgrootheer van Saksen-Weimar eergisteren door die stad gepasseerd is, om jonkheer van Siebold een bezoek op zijne buitenplaats te geven. Vervolgens heeft Z. K. H. het Japanisch museum bezigtigd, en is omstreeks vier ure naar 's Gravenhage teruggekeerd. Men meent dat Z. K. H. waarschijnlijk morgen die residentie verlaten en naar Weimar wederkeeren zal.

Uit Utrecht schrijft men van den 28 dezer:

De ijzergieterij van de heeren de Waal en van Driest alhier is zeer bloeiende en breidt zich meer uit, alzoo dezelve ook tot eene metaalgieterij is ingerigt. Door vele werkzaamheden en bestellingen worden de ondernemers dan ook aangemoedigd en mogen zich met verdere voortgang hunner onderneming vroegen. Ouden de bestellingen van aanbaling, waarmede men thans werkzaam is, is eene dubbele ijzeren draaibrug over de zeedoksluis te Hellevoetsluis. Deze brug zal bestaan uit eene boog van 30 Ned. ellen lengte en 4 Ned. ellen breedte, en zal tusschen gestekt zijn uit 14 gegoten stukken, wegende elk 6000 Ned. ponden. De geheele brug met de kreisen en legers zal 90,000 Ned. ponden wegen en met ijzeren leuning en verieners zijn. In Nederland is nog geene brug van deze soort vervaardigd. Het is men er mede begonnen om met October zal dezelve gereed zijn. Beden morgen ten 11 ure werd het tiende bouwtuk gegoten, in tegenwoordigheid van de Edel Aachtbare heeren Mr. N. P. J. Kien, burgemeester, en Mr. J. A. A. Ram, secretaris der stad, die met enige andere autoriteiten daarbij waren genoodigd. Na deze werkzaamheid, welke gefregd affliep, werden nog andere onderwerpen besproken, als ook de voordien *Nederlandsche Industrie*, welke daartoe op eene verrassende wijze voor de omstanders zichtbaar waren. De heer burgemeester gaf zijne terredenheid over deze werkzaamheden te kennen, de ondernemers werden 1000 in hunne zaken toewenschende. Men verneemt ook, dat de barrières voor de Tolbrug door de heeren de Waal en van Driest van stadswege zullen tervandigd worden.

Als eene bijzonderheid meldt men uit de gemeente Strijens, hebbende eene bevolking van juist 3000 zielen, dat aldaar gedurende den tijd van 17 jahterevolgende niemand geen enkel sterfgeval heeft plaats gehad, als zijnde het laatst op den 10 Februarij 1842, thans voor het eerst daarna op den 12 Julij 1843, iemand overleden.

Wij vernemen van ter zijde, dat door het Gouvernement aangemoedigd, het reeds sedert lang geprojecteerd plan ter oprigting eener walfischvischerij Maatschappij door een der oudste handelsbanken dezer stad vereenigd met e h d' r varendste scheeps-bevelhebbers, zal worden (o.

stand gebracht, en eerstdaags daarvan het prospectus in het licht zal verschijnen. Wij willen hopen, dat deze onderneming, door eene ruime deelneming zal worden onderschraagd, en dese welger, bloeiende tak van Zeevaart en Nijverheid, tot des zelfs vroegere welvaart zal terog gebracht worden. (Handelsb.)

Den einde alle onzekerheid weg te nemen, welke daaromtrent zoude kunnen bestaan en de rigtige naleving te verzekeren van art. 30 der wet van den 27 April 1820, zoo heeft Z. Exc. de Ministern van Oorlog, bij circulaire aansoehrijving aan de chefs der corpsen, van den 18 dezer No. 1591 noodig geoordeeld te bepalen, dat zodanige personen, die als plaatsverantwoorders voor hunne broeders bij de nationale militie optreden, niet als gewoen plaatsverantwoorders moeten worden beschouwd, maar dat zij na hunne toewijzing aan een militair corps en aldaar drie maanden in actieve dienst te hebben doorgebracht, niet groot verlof naar hunne haardsteden moeten terug gezoeken worden. (Utr. Ct.)

Latere berigten.

BAIJONNE 31 Julij. Het bombardement van Sevilla duurde den 22, nog met kracht voort. De schade is aanmerkelijk. Den 23 heeft het vuur opgehouden. Een parlementair had zich vertoond. Espartaco en van Halen waren nog denzelfden dag onder de muren der stad.

De krijgsmagt van Madrid, naar Andalusie vertrokken, bestaat uit 16 bataillons, 600 paarden en eenige batterijen.

BAIJONNE 1 Augustus. De Hertog van Baylen is provisioneel tot voogd der Koningin benoemd. Het ministerie heeft de municipaliteit van Madrid veranderd. De eerste stede is de heer Domenech, de tweede de heer Madoz.

De generaal Cortina is tot directeur van den staf benoemd. De heer Olozaga is in zijne functien als fiscaal van het hooft gerechtshof van oorlog en van marine hersteld. De generaals Ricafort en Menussier hebben aan de pronunciamiento te Cadix en te Ciudad-Real toegegeven.

HET JONGSTE GESCHRIFT

AARTSBISSCHOP VAN KEULEN (1) Vrede tusschen Kerk en Staat.

(Uit den Katholiek.)

De wereld heeft verband gestaan over den moed, waarmede Clemens August Freiherrn Dröste zu Fischering, Aartsbisschop van Keulen, den gewetensdwang, in de Pruisische Monarchie, wederstaan heeft; al wie katholiek is, heeft hem toegejuicht; al wie afkeerig is van despotisme, heeft den wederstand goedgekeurd; al wie grootheid van ziel weet te schatten, heeft hem bewonderd; zij slechts, die de leer van de almacht der regeringen huldigen, of in wie de haat tegen het Katholisme, het gevoel van rechtvaardigheid jegens Katholicken, als zoodanig, nagenoeg vernietigd heeft, hebben nijdige klauwen tegen den man uitgestoken. Wij betreuren het, maar het verwondert ons niet, dat Nederlandache Protestanten verkozen hebben, dezen rol te spelen; sedert lang toch hebben, in ons land, haat en bekrompenheid een verbond aangegaan; sedert lang heerscht er, bij velen, de gewoonte, om al wat Katholiek is, af te keuren, en, naar omstandigheden, te verachten en te verguizen, *quand même*. Wij zeggen *quand même*; want, om geene voorbeelden buiten ons tegenwoordig onderwerp te zoeken, dezelfde dien den wederstand des edelen Aartsbisschops, tegen den Pruisischen gewetensdwang, voor onghoorzaamheid en opstand scholden, en alzoo dien gewetensdwang onder bescherming namen, diezelfde jichtten, toen hier de Regering deed verklaren, dat zij geen *ius in sacra*, zelfs geen dan zeer beperkt *ius circa sacra* tuckende. Maar dit was het onderscheid; gindsche gewetensdwang knelde de Katholicken; deze vrijzinnige verklaring gold rechtstreeks de Protestanten. Zoo bedient men zich van tweederlei maat en tweederlei gewigt! Men kan echter, hetgeen waarlijk groot is, niet klein maken, en aan zaken noch personen eene belangrjkheid ontnemen, die zij waarlijk bezitten. Daarom

(1) Vroeger heeft hij, onder anderen, in het licht gegeven: *Ueber die Religions-Freiheit der Katholicken*, 1817; *berdrukt te Munster*, 1838; *Ueber formliche Wahrheit und Kirchliche Freiheit*, Frankfurt am 1818; Van wijlen zijnen broeder, Franz, lid van het Domkapittel te Munster en Biskop van, verscheen te Munster, 1838, de tweede druk van een geschrift: *Ueber Kirche und Staat*.

